

čení a to vždy třicetileté, i když šlo o náhradu škody, neboť novací stává se nárok nárokem smluvním.

Ježto tedy námitka promlčení nižšími stolicemi uznaná neobstojí, jest se zabývati ještě dalšími námitkami žalovaného. Co se týče nedostatku aktivního oprávnění žalujícího eráru, kterou žalovaný odůvodňuje poukazem na § 54 a 55 důch. zák. tr., podle nichž prý majitelem nároku jsou ústavy tam vytčené, nikoliv erár, jest odvětit, že sice jest pravda, že podle § 54 přechází vlastnictví propadlé věci na ústav, jemuž částky z majetkových trestů docházející jsou přikázány, avšak, jak předpis výslovně praví, teprv okamžikem zadržení věci (Anhaltung der Sache), takže v souzeném případě, kde věc sice propadla, ale v moc úřadu vůbec nepřišla, ježto ji žalovaný dříve prodal, předpis jest úplně bezpředmětný; že podle § 55 částky z majetkových trestů docházející věnují se po srážkách tam vyjmenovaných dobročinnému ústavu, který se určí zvláštními nařízeními (uvedeny jsou u Manze 1913 str. 43, 44), z čehož vyplývá, že peníze musí se odvésti eráru (u příslušného úřadu), pokud se týče musí se na jeho účet dobývati a teprv když »dojdou«, má je příslušný úřad »věnovati« t. j. odvésti poznačenému ústavu, takže i tento důvod úplně ztroskotává. Ale také námitka, že žalovaný mínil, že jest zabavení (roz. propadnutí) vína zrušeno, poněvadž ve vyrozumění, jímž o snížení pokuty na 1.000 Kč byl vyrozuměn, nebylo o propadlém víně zmínky a že mu skutečně finanční rada sdělil, že, když zaplatí sníženou pokutu 1.000 Kč, může vínem volně disponovati — jest úplně planá, ježto jeho mínění nemůže býti vůbec rozhodující, i kdyby bylo mělo ve stavu věci jisté ospravedlnění, jako že nemělo (známo, že strany vedeny sobeckým zájmem vykládají si stav věci pravidelně co možná ve svůj prospěch), a nerozhodným jest též jakýkoliv výrok kteréhokoli úředníka, protože to je pouhý jeho úsudek a rozhodovati může jen to, co úřad jako takový vynesl, a, nemůže-li se tedy žalovaný vykázati úředním výnosem o volné dispoziční vínem, jest námitka nicotná.

Čís. 9352.

Notář jest oprávněn k žalobě o zjištění (§ 228 c. ř. s.), že jest žalovaný povinen zaplatiti honorář, popřel-li žalovaný nárok notáře i co do výše a je-li sporné, kdo jest povinen honorář zaplatiti.

Předseda dozorcí rady společnosti s r. o., jenž požádal notáře, by se k vůli osvědčení průběhu a obsahu jednání dostavil na valnou hromadu společnosti, ručí za notářův honorář. Lhostejno, že společnost neodporovala tomu, že byl notář k valné hromadě přibrán a osvědčil její průběh, a že se notář obrátil o zaplacení honoráře nejprve na společnost.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1929, Rv I 3/29.)

Žalující notář domáhal se proti žalovanému určení, že je mu žalovaný povinen zaplatiti honorář za intervenci při valné hromadě společnosti s r. o., k níž byl pozván žalovaným jako předsedou dozorcí rady

společnosti s r. o. K žalobci přistoupila jako vedlejší intervenientka společnost s r. o. Žalobě bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Určovací žaloba je proti žalovanému odůvodněna. Neboť zákonným zástupcem společností s r. o. jest jednatel (§ 18 zákona 58/1906 ř. z.). Dozorčí rada nemá zákonné plné moci k zastupování společnosti (§ 32 tohoto zákona). Případu nutného jednání pro společnost tu není, ježto jednatelé nebyli zaneprázdněni. Žádal-li tudíž žalovaný jako předseda dozorčí rady žalobce, by listinou osvědčil postup při valné hromadě, jednal bez její plné moci. Ručí proto podle § 175 not. řádu žalobci za zaplacení notářských poplatků. Ustanovení § 175 not. ř. má za účel, by notář mohl poznati toho, kdo má platiti v nejasných případech a by nebyl nucen, hledati osobu toho, kdo má platiti, přezkoumáváje nejasnou podstatu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o oprávnění žaloby jako žaloby určovací (§ 228 c. ř. s.), uznal odvolací soud právem žalobu za oprávněnou. Jde o žalobu notáře, jehož nárok na honorář požadovaný na žalovaném, popřel žalovaný i co do výše. Následkem tohoto popření nároku i co do výše, musí žalobce zakročiti soudně o úpravu své odměny (§ 179 not. ř.) a, aby to mohl, nutno, ana otázka ta jest spornou, by bylo určeno, kdo jest honorářem povinen, najmě zda povinen jest odměnou žalovaný. Tím dán jest zájem žalobcův na bezodkladném zjištění, jehož se v žalobě domáháno, povinnosti žalovaného k placení a odvolací soud, uznav tento zájem a nezamítнув žalobu pro jeho nedostatek, nepochybil (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Co se týče dovolatelsky povinnosti k placení žalobceva honoráře za notářské úkony při valné hromadě, konané vedlejší intervenientkou ve dnech 9. a 12. dubna 1927, uznal odvolací soud na tuto povinnost právem. Nižšími soudy jest na základě vlastního údaje dovolatelsky zjištěno, že dovolatel prostřednictvím Dr. Richarda P-a požádal žalobce, aby se jako notář k vůli osvědčení průběhu a obsahu jednání dostavil na valnou hromadu vedlejší intervenientky svolané na den 9. dubna 1927. Jest zjištěno, že žalobce této žádosti vyhověl, se k valné hromadě dne 9. a 12. dubna 1927 dostavil a průběh valné hromady do protokolu, který o tom sepsal, osvědčil. Podle § 175 not. ř. ručí notáři za poplatky ten, kdo za notářský úkon požádal. Tím, jenž žalobce o notářské jednání při valné hromadě požádal, byl žalovaný a proto právem odvolací soud podle § 175 not. ř. uznal, že ručí za žalobcův honorář. Neprávem odmítá žalovaný tuto povinnost poukazem k tomu, že povolal žalobce jako předseda dozorčí rady. Dozorčí rada a tím také žalovaný jako její předseda nebyli, jak správně dovodil odvolací soud z ustanovení § 32 zákona o společnostech s obmezeným ručením ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák., povolání za společnost jednati, nýbrž k tomu povolání byli jednatelé (§ 18 uvedeného zákona). Neprávem dovolatel tvrdí, že honorářem není žalobci povinen on, nýbrž společnost,

ježto prý valná hromada povolání žalobce k účasti na ní schválila. Formální usnesení tohoto obsahu se nestalo, žalovaný to ani netvrdí, a jestliže valná hromada, jak žalovaný uvádí, neodporovala tomu, že žalobce jest na valné hromadě přítomen a osvědčuje její průběh, z toho usuzovati na schválení toho, že žalobce byl k valné hromadě přibrán s tím, že ho společnost za jeho úkon zaplatí, oprávněně nelze. Že žalovaný není žalobci za požádaný na něm výkon odměnou povinen, nelze dovozovati ani z toho, že se žalobce o zaplacení odměny obrátil nejprve na společnost. Tím nároku proti žalovanému nepozbyl ani se ho nevzdal. Popírání povinnosti k zaplacení honoráře není podle toho na straně žalovaného nikterak opodstatněno (§ 503 čís. 4 c. ř. s.).

Čís. 9353.

Zmenšení dosavadní výdělečné činnosti a dosavadního výdělku není ušlým ziskem. O něm lze mluvit jen tehdy, žádá-li poškozený náhradu za to, že mu bylo znemožněno zvýšit dosavadní výdělek. Zničení vozu používaného k výdělku a ušlý výdělek jest pozitivní škodou.

Výhybkář, jenž nespustil závory v době, kdy vlak křížuje přejezd silnice, jest osobou nezdatnou. Lhostejno, zda zaměstnavatel o nezdatnosti zaměstnance věděl nebo věděti musel.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1929, Fv I 179/29.)

Vlečný vůz žalobcova nákladního automobilu byl zachycen na přejezdu dráhy vlakem, ježto závory nebyly spuštěny, a rozbit. Dráha dodala žalobci jiný vlečný vůz. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na dráze náhrady, ježto v době do dodání náhradního vlečného vozu nemohl pokračovati v dovozu materiálu pro stavbu silnice. *P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* žalobu zamítl, *o d v o l a c í s o u d* uznal částečně podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované dráhy.

D ů v o d y:

Strany považují a označují v žalobě požadovanou náhradu za náhradu ušlého zisku (*lucrum cessans*). I prvý i odvolací soud vycházejí z téhož názoru a obírají se proto otázkou, zda tu jsou podmínky, za nichž podle zákona nastává ručení za ušlý zisk (§ 1324 obč. zák.). Otázka, zda v žalobě tvrzenou a žalovanou stranou doznanou škodu jest podřaditi pod pojem ušlého zisku, jest otázkou právní, a proto ji bylo dovolacímu soudu řešiti, aniž byl vázán názorem stranami projeveným a nižšími soudy vysloveným. Nejde tu o náhradu ušlého zisku a pochybily tedy nižší soudy v zásadní otázce. Podle nesporného přednesu žalobce utrpěl újmu na majetku tím, že nemohl srážkou rozbitý vlečný vůz nadále používat k dopravování kamene nebo šterku z vlastního lomu na stavbu silnice, čímž se zmenšil dosavadní jeho výdělek. Jde-li